

Αρχική σελίδα>Δικαστικές διαδικασίες>Αστικές υποθέσεις>Ποιας χώρας το δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Στον τομέα της αστικής δικαιοσύνης, οι εκκρεμείς διαδικασίες και δίκες που ξεκίνησαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου θα συνεχιστούν βάσει του δικαίου της ΕΕ. Βάσει αμοιβαίας συμφωνίας με το Ηνωμένο Βασίλειο, η πύλη e-Justice θα διατηρήσει τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο μέχρι το τέλος του 2022.

Ποιας χώρας το δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Αγγλία και Ουαλία

1 Πρέπει να απευθυνθώ στα τακτικά πολιτικά δικαστήρια ή σε κάποιο ειδικό δικαστήριο (για παράδειγμα εργατοδικείο);

Η φύση της διαφοράς καθορίζει το αρμόδιο για τη διαφορά δικαστήριο ή άλλο δικαιοδοτικό όργανο. Κατά κανόνα, για τις αστικές διαφορές αρμόδιο είναι είτε κομητειακό δικαστήριο (County Court) είτε το Ανώτερο Δικαστήριο (High Court). Οι καθοριστικοί συναφώς παράγοντες είναι η αξία της αξίωσης και η πολυπλοκότητα της διαφοράς. Οι υποθέσεις μεταξύ του κράτους και ιδιώτη, καθώς και οι υποθέσεις σε ορισμένους διακριτούς τομείς (όπως το εργατικό δίκαιο) εκδικάζονται κατά κανόνα από ειδικά δικαιοδοτικά όργανα (tribunals). Πληροφορίες σχετικά με τα διάφορα ειδικά δικαιοδοτικά όργανα παρέχονται στον ιστότοπο του [Υπουργείου Δικαιοσύνης](#).

Ορισμένα ακροατήρια (hearing centres) κομητειακών δικαστηρίων έχουν δικαιοδοσία για την εκδίκαση αποκλειστικά αστικών υποθέσεων, ενώ άλλα έχουν «ειδική δικαιοδοσία», η οποία τους επιτρέπει να εκδικάζουν υποθέσεις δικαίου της επιείκειας (chancery), εμπορικού δικαίου ή δικαίου της τεχνολογίας και των δομικών έργων. Περαιτέρω, το Ανώτερο Δικαστήριο, το οποίο συνήθως συνεδριάζει στο Λονδίνο, διατηρεί τοπικά παραρτήματα (District Registries) σε πολλές από τις κύριες περιοχές της χώρας. Τα τοπικά παραρτήματα καθιστούν δυνατή την εκδίκαση υποθέσεων του Ανώτερου Δικαστηρίου εκτός του Λονδίνου, από δικαστή με τα κατάλληλα προσόντα. Το Διοικητικό Δικαστήριο (Administrative Court) διασφαλίζει μόνιμη παρουσία του Ανώτερου Δικαστηρίου σε ορισμένα περιφερειακά κέντρα [1]. Πληρέστερη περιγραφή του Ανώτερου Δικαστηρίου παρέχεται παρακάτω.

Επειδή το θέμα της αρμοδιότητας συχνά είναι πολυσύνθετο (π.χ. για ορισμένες διαφορές εργατικού δικαίου αρμόδιο είναι το κομητειακό δικαστήριο και όχι το ειδικό δικαιοδοτικό όργανο εργατικών διαφορών), συνιστάται η λήψη νομικής συμβουλής πριν από την έναρξη ένδικης διαδικασίας. Περισσότερες πληροφορίες διατίθενται επίσης στον ιστότοπο του [Υπουργείου Δικαιοσύνης](#).

[1] Στις πόλεις Cardiff, Bristol, Birmingham, Leeds και Manchester.

2 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια (δηλαδή αυτά τα δικαστήρια είναι αρμόδια για τις εν λόγω υποθέσεις), πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

Η απάντηση βρίσκεται στους διαδικαστικούς κανόνες για τις αστικές υποθέσεις, οι οποίοι είναι γνωστοί ως κανόνες πολιτικής δικονομίας [[Civil Procedure Rules \(CPR\)](#)]: οι εν λόγω κανόνες συμπληρώνονται από πρακτικές οδηγίες που παρέχουν πρακτικές συμβουλές σχετικά με την ερμηνεία των κανόνων. Οι πρακτικές οδηγίες σχετικά με το [μέρος 7](#) των κανόνων πολιτικής δικονομίας διευκρινίζουν σε ποια δικαστική βαθμίδα θα πρέπει να εισαχθεί η εκάστοτε υπόθεση. Τα κύρια στοιχεία που διακρίνουν την αρμοδιότητα του κομητειακού δικαστηρίου από εκείνη του Ανώτερου Δικαστηρίου είναι η αξία της αξίωσης και η πολυπλοκότητά της. Ο βασικός κανόνας είναι ότι οι χρηματικές αξιώσεις αξίας κάτω των 100.000 λιρών στερλινών υπάγονται στην αρμοδιότητα του κομητειακού δικαστηρίου, ενώ οι αξιώσεις υψηλότερης αξίας υπάγονται στην αρμοδιότητα του Ανώτερου Δικαστηρίου. Επιπλέον, στο μέρος 8 των κανόνων πολιτικής δικονομίας προβλέπεται διαδικασία για τις αξιώσεις που δεν αφορούν χρηματικές απαιτήσεις: στις περιπτώσεις αυτές, τα κρίσιμα στοιχεία είναι το αντικείμενο και η πολυπλοκότητα της υπόθεσης.

Οι χρηματικές αξιώσεις κατανέμονται σε «τροχιές», κατά τρόπο ώστε οι αξιώσεις αξίας έως 10.000 λιρών στερλινών να τίθενται στην «τροχιά των μικροδιαφορών» («Small Claims Track»), ενώ οι αξιώσεις αξίας από 10.000 έως 25.000 λιρών στερλινών να τίθενται στην «ταχεία τροχιά» («Fast Track»): οι αξιώσεις που δεν ανήκουν στις παραπάνω τίθενται στην «πολλαπλή τροχιά» («Multi Track»). Επισημαίνεται ότι η κατανομή σε «τροχιές» αποτελεί δικαστικό έργο και ότι οι δικαστές έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τις εξουσίες τους διαχείρισης των υποθέσεων για να θέσουν υποθέσεις σε συγκεκριμένη «τροχιά», προς εκδίκαση από συγκεκριμένο δικαστήριο. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται [εδώ](#).

Το Ανώτατο Δικαστήριο υποδιαιρείται σε τρία τμήματα, τα οποία εκδικάζουν διαφορετικά είδη υποθέσεων:

Το **Τμήμα Αστικών, Εμπορικών και Διοικητικών Διαφορών (Queen's Bench Division)** ασχολείται με ευρύ φάσμα αστικών υποθέσεων, μεταξύ των οποίων αγωγές αποζημίωσης λόγω συμβατικής ή εξωσυμβατικής ευθύνης, υποθέσεις δυσφήμισης, εμπορικές διαφορές και υποθέσεις ναυτικού δικαίου (αστικές αγωγές που αφορούν πλοία, για παράδειγμα σύγκρουση, ζημία του φορτίου και ναυαγιάριση): επιπροσθέτως, συμπεριλαμβάνει πλέον το Δικαστήριο Επίσημων Διαιτητών (Official Referees Court), στο πλαίσιο του Δικαστηρίου Υποθέσεων Τεχνολογίας και Δομικών Έργων ([Technology and Construction Court](#)).

Το εν λόγω Τμήμα ασκεί επίσης εποπτεία επί σημαντικού αριθμού δικαστηρίων, ειδικών δικαιοδοτικών οργάνων και φορέων ή προσώπων που ασκούν δημόσιο λειτουργήμα (συμπεριλαμβανομένων των υπουργών της κυβέρνησης) μέσω του Διοικητικού Δικαστηρίου και της διαδικασίας που είναι γνωστή ως «δικαστικός έλεγχος» (Judicial Review), η οποία διασφαλίζει ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τα εν λόγω όργανα και πρόσωπα λαμβάνονται δεόντως και νομίμως και δεν βαίνουν πέραν των εξουσιών που έχουν ανατεθεί στα εν λόγω όργανα και πρόσωπα από το Κοινοβούλιο.

Το **Τμήμα Εμπορικών και Λοιπών Ιδιωτικών Διαφορών (Chancery Division)** ασχολείται κυρίως με ιδιοκτησιακά θέματα, συμπεριλαμβανομένων της διαχείρισης της περιουσίας θανόντων, της ερμηνείας διαθηκών, υποθέσεων αφερεγγυότητας, υποθέσεων φορολογικών εταιρικών σχέσεων, υποθέσεων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, καθώς και διαφορών που αφορούν κεφαλαιουχικές και προσωπικές εταιρείες. Το νεοσύσταθέν Δικαστήριο Υποθέσεων Διανοητικής Ιδιοκτησίας (Intellectual Property Enterprise Court) [#_ftn1](#)[1] επίσης υπάγεται στη δικαιοδοσία του Τμήματος Εμπορικών και Λοιπών Ιδιωτικών Διαφορών.

Το **Τμήμα Οικογενειακών Υποθέσεων (Family Division)** ασχολείται με υποθέσεις διαζυγίου και γαμικών διαφορών, υποθέσεις που αφορούν παιδιά (π.χ. υιοθεσίες), υποθέσεις μη αμφισβητούμενων διαθηκών και υποθέσεις που αφορούν τη διανομή της περιουσίας προσώπων που απεβίωσαν χωρίς να αφήσουν διαθέκη.

Πληροφορίες σχετικά με το Ανώτερο Δικαστήριο διατίθενται επίσης στον ιστότοπο του [Υπουργείου Δικαιοσύνης](#).

Αν έχετε οποιαδήποτε αμφιβολία σχετικά με το αρμόδιο δικαστήριο, θα πρέπει να λάβετε νομική συμβουλή ή να συμβουλευτείτε τον ιστότοπο του [Υπουργείου Δικαιοσύνης](#).

2.1 Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ κατωτέρων και ανωτέρων τακτικών πολιτικών δικαστηρίων (για παράδειγμα τα πρωτοδικεία ως κατώτερα δικαστήρια και τα περιφερειακά δικαστήρια ως ανώτερα δικαστήρια) και αν ναι, ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου;

2.2 Κατά τόπον αρμοδιότητα (είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου το δικαστήριο της πόλης Α ή το δικαστήριο της πόλης Β;)

2.2.1 Ο βασικός κανόνας της κατά τόπον αρμοδιότητας

Όπως προαναφέρθηκε, οι αγωγές ενώπιον του κομητειακού δικαστηρίου κατατίθενται πλέον κατά κανόνα κεντρικά και κατόπιν, όταν χρειάζεται ακροαματική διαδικασία, αποστέλλονται στο οικείο ακροατήριο. Το μέρος 26 κανόνας 2Α παράγραφος 2 των κανόνων πολιτικής δικονομίας ορίζει ότι η υπόθεση θα πρέπει να παραπέμπεται στο ακροατήριο του κομητειακού δικαστηρίου στον οποίο την περιφέρεια βρίσκεται η διεύθυνση της κατοικίας ή της επαγγελματικής εγκατάστασης του εναγομένου, αλλά κάθε διάδικος έχει τη δυνατότητα να ζητήσει να εξεταστεί η υπόθεση σε συγκεκριμένο ακροατήριο. Λαμβανομένου υπόψη του ζητήματος της ειδικής δικαιοδοσίας, ενδέχεται το ακροατήριο στο οποίο θα παραπεμφθεί η υπόθεση να μην είναι το τοπικό ακροατήριο κανενός από τους διαδίκους, λόγω της απαίτησης για ειδικευμένους δικαστές.

Επιπλέον, υπάρχουν ορισμένα είδη αγωγών που υπόκεινται σε περιορισμούς ως προς την κατά τόπο αρμοδιότητα για την εκδίκασή τους: για παράδειγμα, αυτό ισχύει για τις αγωγές που αφορούν την κατοχή ακινήτου, τις αγωγές βάσει του νόμου για την καταναλωτική πίστη και τις αγωγές για την ανάκτηση κινητών πραγμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η αγωγή πρέπει να κινηθεί στον τόπο κατοικίας ή επαγγελματικής εγκατάστασης του προσώπου που κατέχει τα κινητά πράγματα. Περισσότερες πληροφορίες για τις εν λόγω εξαιρέσεις περιλαμβάνονται στα μέρη 55 και 7 των [κανόνων πολιτικής δικονομίας](#) της Αγγλίας και Ουαλίας.

2.2.2 Εξαιρέσεις στον βασικό κανόνα

Η εξαίρεση στον βασικό κανόνα είναι ότι η υπόθεση θα εκδικαστεί από το δικαστήριο το οποίο είναι το πλέον κατάλληλο για την εκδίκασή της, λαμβανομένων υπόψη της φύσης της υπόθεσης, των διαθέσιμων δικαστηρίων και των δηλώσεων των διαδίκων σχετικά με το δικαστήριο που θεωρούν κατάλληλο για την εκδίκαση της υπόθεσης.

2.2.2.1 Πότε μπορεί να επιλέξω ανάμεσα στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα) και κάποιο άλλο δικαστήριο;

Ο βασικός κανόνας είναι ότι, αν χρειάζεται ακροαματική διαδικασία, η υπόθεση θα παραπεμφθεί στο ακροατήριο του κομητειακού δικαστηρίου στον οποίο την περιφέρεια βρίσκεται η διεύθυνση της κατοικίας ή της επαγγελματικής εγκατάστασης του εναγομένου. Ωστόσο, οι διάδικοι έχουν τη δυνατότητα να δηλώσουν το δικαστήριο στο οποίο επιθυμούν να εκδικαστεί η υπόθεσή τους κατά την κατάθεση του ερωτηματολογίου οδηγιών· ωστόσο, η απόφαση εναπόκειται στο δικαστήριο. Ορισμένες αγωγές που κατατίθενται στο Ανώτερο Δικαστήριο στο Λονδίνο μπορούν να εκδικαστούν σε κάποιο από τα διαφορετικά τοπικά παραρτήματα. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την παραπομπή υποθέσεων περιλαμβάνονται στο [μέρος 30 των κανόνων πολιτικής δικονομίας](#).

2.2.2.2 Σε ποιες περιπτώσεις υποχρεούμαι να επιλέξω δικαστήριο άλλο από αυτό της κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα);

Όπως προαναφέρθηκε, ο γενικός καθοριστικός παράγοντας όσον αφορά τη δικαστική βαθμίδα είναι η αξία ή η πολυπλοκότητα της αξίωσης. Αν και οι διάδικοι μπορούν να δηλώσουν το δικαστήριο που επιθυμούν στο ερωτηματολόγιο οδηγιών, η τελική απόφαση εναπόκειται στο δικαστήριο. Ο ενάγων δεν μπορεί να επιλέξει το δικαστήριο εκδίκασης της αγωγής του. Επιπλέον, δυνάμει του μέρους 2.7 των κανόνων πολιτικής δικονομίας, το δικαστήριο διαθέτει την απόλυτη διακριτική ευχέρεια να εκδικάζει τις υποθέσεις που θεωρεί κατάλληλες προς εκδίκαση από το ίδιο. Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. τους [κανόνες πολιτικής δικονομίας](#).

2.2.2.3 Μπορούν οι διάδικοι να αναθέσουν αρμοδιότητα σε δικαστήριο που άλλως δεν θα είχε αρμοδιότητα;

Όχι.

3 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα ειδικά δικαστήρια, πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

Οι αρμοδιότητες των διαφόρων τμημάτων του Ανώτερου Δικαστηρίου και λεπτομέρειες για τα δικαστήρια που ασχολούνται με τις υποθέσεις οικογενειακού δικαίου παρατίθενται παραπάνω.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα [κομητειακά δικαστήρια](#) και το [Ανώτερο Δικαστήριο](#) περιλαμβάνονται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Σχετικοί σύνδεσμοι

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Τελευταία επικαιροποίηση: 16/09/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.